

TMM	
ANAYASAL PARTİSİ	
Tarih	2.03.2007
Sıra	06/1082

2 / 969
30330 - 68331

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

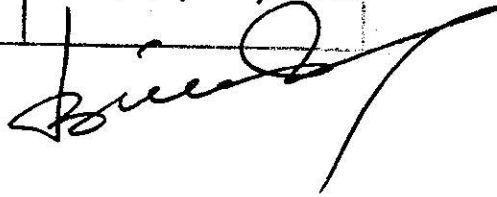
Siyasi Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederim.

Hasan ÖZYER
Muğla Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon		Anayasa		
Tarih:		7.7.2007 F. No: 2/369		
Md.Y.	Müdür	D.Bşk.	G.Sek.Y.	Gen. Sek.
Karar	A	OK	15	16
BAŞKAN				

GEREKÇE

Ülkemizde 81 il merkezine bağlı 850 ilçe, 688 bucak ve 1919 belediye birim bulunmaktadır.

Bu durumda siyasi partilerin teşkilat kurabilecekleri yer sayısı 3200'ü bulmaktadır. Sadece, Siyasi Partiler Kanunundaki seçime girebilmek için illerin en az yarısında ve bu illerin ilçelerinin en az üçte birinde teşkilatlanmış olma şartı dikkate alındığında dahi, 400'e yakın yerleşim biriminde teşkilat kurma zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.

Bununla birlikte, mevcut uygulama, partilerin tüm ilçe ve beldelerde teşkilatlanmasını gerektirmektedir. Özellikle belirli bir oy oranının üzerindeki partiler açısından, ilçe ve beldelerin tamamına yakınında teşkilatlanmamış olmak bir eksiklik gibi değerlendirilebilmektedir.

Oysa, özellikle nüfusu az yerleşim birimlerinde kurulan parti teşkilatları, hem parti genel merkezleri, hem de oradaki parti yöneticileri açısından ciddi zorluklara yol açmaktadır. Sadece seçimden seçime lazım olan bir organizasyonun her gün yaşatılmak zorunda kalınması, partiler ve onların söz konusu yerlerdeki mensupları açısından eziyete dönüşebilmektedir.

Partilerin birkaç bin nüfuslu yerleşim birimlerine kadar teşkilatlanmasının siyasete katılımı tabana yaydığı düşünülebilir. Ancak, gerçek durumu böyle olmadığı bilinen bir gerçektir. Tam tersi bu durum yerel siyaseti finanse edebilecek güçteki küçük bir azınlığı, olması gerektiğinden daha güçlü bir konuma getirerek, siyasete katılımı daraltmaktadır.

Bunun yerine, sadece yeterli potansiyele sahip büyük yerleşim birimlerinde teşkilatlanma zorunluluğu getirilmesi, daha küçük yerleşim birimlerinde yaşayan insanların siyasete katılımları önündeki bu engeli kaldırmış olacaktır.

Ülkemizde nüfusu 40.000'in üzerinde olan yerleşim birimlerinin sayısı, TÜİK'in 2000 yılı nüfus sayımına göre, 239'dur. Bunlardan 16 büyükşehir çıkartıldığında geriye 223 ilçe/merkez ilçe ve belediye birim kalmaktadır. Dolayısıyla nüfusu 40.000 binin altında olduğu için listeye giremeyen il merkezleriyle birlikte toplam 248 birimde partilerin teşkilat kurması yeterli olacaktır.

Yaklaşık 3200 teşkilat kurulabilecek yere karşılık 248 birimde teşkilat kurulması, partilerin teşkilatlarını hem daha dinamik, hem de daha işlevsel kılacaktır.

Seçim dönemlerinde partiler, zaten yapılageldiği üzere, açacakları temsilcilikler veya irtibat büroları kanalıyla, daha alt ve küçük birimlerdeki çalışmalarına yardımcı olacak yapıyı oluşturma imkanına zaten sahiptirler.

Siyasi Partiler Kanunun 7'nci ve 36'ncı maddelerinde değişiklik yapılmasına ilişkin kanun teklifimiz, siyasi partileri ve onun mensuplarını, küçük yerleşim birimlerindeki teşkilatların yol açtığı sıkıntılardan kurtararak, daha etkin ve dinamik bir yapı oluşturulmasına imkan sağlamayı amaçlamaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1:

Bu madde ile 22/4/1983 tarih ve 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanununun "Siyasi Partilerin Teşkilatları" kenar başlıklı 7'nci Maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları değiştirilmektedir. Mevcut kanunda;

"Belde teşkilatı il ve ilçe merkezleri dışında belediye teşkilatı olan yerlerde kurulur.

Belde teşkilatları ilçe başkanlığına bağlıdır. Bu teşkilatların seçim tarzi, kuruluş ve faaliyet şekil ve şartları, üye sayısı, il ve ilçe teşkilatlarıyla münasebetleri siyasi partilerin tüzüklerinde gösterilir.

Şu kadar ki, belde teşkilatının üye sayısı üçten az olamaz." denilmektedir.

Getirilen değişiklikle bu maddedeki hükümler;

"İl teşkilatları tüm il merkezlerinde, ilçe ve belde teşkilatları nüfusu 40.000'in üzerinde olan yerlerde kurulur.

İlçe ve belde teşkilatları il başkanlığına bağlıdır. Bu teşkilatların seçim tarzi, kuruluş ve faaliyet şekil ve şartları, üye sayısı, il ve ilçe teşkilatlarıyla münasebetleri siyasi partilerin tüzüklerinde gösterilir."

şeklinde değiştirilmek suretiyle, teşkilat kurma zorunluluğu bütün ilçe ve beldeler yerine sadece nüfusu 40.000'in üzerindeki yerleşim birimleriyle sınırlı tutulmaktadır.

Ayrıca, belde teşkilatlarının en az üç üyeye sahip olması gerektiğini düzenleyen dördüncü fıkra, yukarıdaki değişikliğe uygun olarak yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 2:

Bu madde ile 22/4/1983 tarih ve 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanununun "Siyasi Partilerin Seçimlere Katılması ve Adayların Tespiti" kenar başlıklı 36'ncı Maddesinin ikinci fıkrası değiştirilmektedir.

Mevcut kanunda söz fıkrası;

"Bir ilde teşkilatlanma, merkez ilçesi dahil o ilin ilçelerinin en az üçte birinde teşkilat kurmayı gerektirir."

şeklinde yer almaktadır.

Getirilen değişiklikle bu fıkrası;

"Bir ilde teşkilatlanma, il başkanlığının dışında, o ilin nüfusu 40.000'den fazla olan ilçe ve beldelerinde teşkilat kurmayı gerektirir."

şeklinde değiştirilmek suretiyle, siyasi partilerin seçime katılmak için gerekli teşkilatlanma şartları, 1'inci maddede yapılan değişikliğe uygun olarak nüfusu 40.000'in üzerindeki ilçe ve beldelerle sınırlanmaktadır.

Burada her ne kadar üçte birlik teşkilatlanma oranı kaldırılarak şartlar ağırlaştırılıyor gibi gözükse de, aslında toplam rakamlar açısından tam tersine bir durum söz konudur.

MADDE 4:

Yürürlük maddesidir.

MADDE 5:

Yürütme maddesidir.

SIYASİ PARTİLER KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1: 22/4/1983 tarih ve 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanununun "Siyasi Partilerin Teşkilatları" kenar başlıklı 7'nci Maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"İl teşkilatları tüm il merkezlerinde, ilçe ve belde teşkilatları nüfusu 40.000'in üzerinde olan yerlerde kurulur."

"İlçe ve belde teşkilatları il başkanlığına bağlıdır. Bu teşkilatların seçim tarzı, kuruluş ve faaliyet şekil ve şartları, üye sayısı, il ve ilçe teşkilatlarıyla münasebetleri siyasi partilerin tüzüklerinde gösterilir."

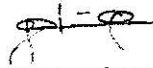
MADDE 2: 22/4/1983 tarih ve 2820 Sayılı Siyasi Partiler Kanununun "Siyasi Partilerin Seçimlere Katılması ve Adayların Tespiti" kenar başlıklı 36'ncı Maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bir ilde teşkilatlanma, il başkanlığının dışında, o ilin nüfusu 40.000'den fazla olan ilçe ve beldelerinde teşkilat kurmayı gerektirir."

MADDE 3: Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4: Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

GÜNDÜZ DİNÇER
Kanunlar ve Kararlar Müdürü